

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

MACEDONIAN
CIVIC
EDUCATION
CENTER

Проект за меѓуетничка интеграција во образованието

МЕСЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ

на Проектот на УСАИД за меѓуетничка интеграција во образованието

Март 2015

I. СПРОВЕДЕНИ АКТИВНОСТИ

Компонента 1- Информирање на јавноста и заедниците

- **Изработка и презентација на видео за креативни работилници.** Се финализираше видеото за креативните работилници со титлување на македонски и албански јазик. Се подготви и сценарио за презентација на видеото по што беа информирани училиштата кои ќе учествуваат на настанот.
- **Учество на состаноци за унапредување на МИО во избрани општини.** Се учествуваше на шест состаноци во шест општини со цел за продлабочување на соработката и унапредување на меѓуетничката интеграција во образованието.
- **Средби за вклучување на избрани средни училишта во активностите на компонента 1.** Се одржаа средби со средни училишта во Кавадарци, Прилеп, Битола, Куманово, Скопје, Кичево, Охрид и Гостивар со цел нивно информирање за следните активности на компонента 1 – формирање креативни катчиња, обуки за форум театар методологија, фестивал за изведувачки уметности, и презентација на видеото за креативните работилници.
- **Формирање комисија за оценување на мултимедијалните продукти.** Се формираше стручна комисија составена од пет члена која ги евалуираше мултимедијалните продукти добиени за средношколскиот конкурс „Мулти-виа-медиа: Како го градиме соживотот во училиштата“.
- **Посета и учество на заеднички активности.** Се посетија ОУ „Панајот Гиновски“ од општина Бутел, ОУ „Култура“ од општина Липково и ОУ „Братство“ од општина Карпош со цел да се евидентираат заедничките активности на учениците со партнерските училишта.
- **Подготовка и организирање на настан за свечено сечење лента во ОУ „Кузман Шапкарев“ од општина Кисела Вода.** По повод завршување на процесот на реновирање во ОУ „Кузман Шапкарев“, училиштето и општина Кисела Вода беа домаќини на свечен настан на сечење лента на кој присуствуваа високи претставници од Европската Команда на Американската Војска, претставници од УСАИД, градоначалникот на општина Кисела Вода, директорот на партнерското училиште од ОУ „Наим Фрашери“ од Студеничани, родители, наставници и ученици. На настанот беа претставени и заедничките ученички активности за меѓуетничка интеграција. Тимот на ПМИО заедно со училиштата и општините беа вклучени во подготвителните состаноци.
- **Редовно информирање на институциите, општините и училиштата за активностите на ПМИО.** Дел од активностите опфатија и редовно ажурирање на информациите и објавување на новости и приказни за текот на активностите преку веб-страницата на проектот www.pmio.mk. Се подготви и десеттото издание на Медиумскиот информатор за ПМИО и се сподели со сите медиуми во Македонија.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

MACEDONIAN
CIVIC
EDUCATION
CENTER

Проект за меѓуетничка интеграција во образованието

Компонента 2 – Градење на капацитетите на училишното раководство и наставниците

- **Обуки за напредно ниво за повеќејазични училишта од Фаза 3.** На 27 и 31.03.2015 се одржаа обуки со претставници на тимовите за училишна интеграција од 26 повеќејазични училишта од Фаза 3. Главна цел на обуките беше продлабочување на компетенциите на наставниците за примена на ефективни приоди за работа и подобрување на меѓуетничка интеграција во образованието на ниво на училиште.
- **Посети за поддршка во повеќејазични училишта од пилот фаза и Фаза 2.** Се продолжи со посетите за поддршка на повеќејазичните училишта на кои се набљудуваа заеднички активности од страна на мастер обучувачите и претставници од партнерските организации Лоја и Сумнал. Целта на овие посети е да се даде поддршка на тимот за училишна интеграција во реализација на заедничките активности и постигнување на целите за унапредување на меѓуетничка интеграција.
- **Реализирани средби со СИТ од неколку основни и средни училишта.** Реализирани беа средби со цел поттикнување на понатамошни активности за меѓуетничката интеграција во следните училишта: ОУ Круме Волнароски – Тополчани, ОУ Јонче Смугрески – Кривогаштани, Димитар Поп Беровски – Ѓорче Петров, ОУ Фаик Коница – Радуша, ОУ Јоаким Крчоски – Ѓорче Петров. На средбите се согледаа досегашните постигнувања, предизвици од активностите за меѓуетничка интеграција во училиштата и се овозможи соодветна поддршка во насока на спроведување на активностите за МИО.
- **Заеднички спортски и рекреативни активности.** Се посетија сите 10 повеќејазични училишта на кои се одреди термин за одржување на обуката со тимовите на училиштата кои ќе ги реализираат заедничките спортски и рекреативни активности со учениците. Дводневната обука ќе се одржи на 17 и 18 април, 2015 г. во Струга.
- **Финализирање на прирачникот за наставнички факултети.** Финализирањето на прирачникот се реализира преку негово уредување од страна на проектниот тим.
- **Избор на општини за продлабочена соработка за МИО.** Проектниот тим одржа состаноци со градоначалниците и претставниците од општините во следните 9 општини за продлабочување на соработката во 2015: Брвеница, Врапчиште, Крива Паланка, Липково, Гази Баба, Сарај, Маврово и Ростуше, Центар Жупа и Свети Николе. Во сите општини се наиде на прифаќање на понудената соработка и се договори да се отпочне со соработка со одржување состанок со директорите и координаторите на тимовите за училишна интеграција на сите училишта.
- **Одобрување на апликации за мал грант.** Согласно испратените корекции на апликациите за мал грант, вкупно 51 училиште доби одобрување на грантот во текот на овој месец. Тимот на проектот е во комуникација со останатите училишта кои доставија апликација за мал грант со цел обезбедување поддршка за финализација на нивните апликации.
- **Посета на спроведени заеднички ученички активности подржани од мал грант.** Во текот на овој месец беа посетени заедничките ученички активности финансирани од мали грантови во следните училишта: ОУ Панајот Гиновски, Бутел и ОУ Гоце Делчев, Прилеп; ОУ Кузман Шапкарев, Драчево; ОУ Марко Цепенков, Зелениково; Киро Бурназ, Куманово; ОУ Братство, Карпош и Вера Циривири Трена, Карпош; ОУ Јоаким Крчовски, Волково; ОУ „Браќа Миладиновци, с. Могила, ОУ Кочо Рацин ПУ с. Трновци, ОУ Гоце Делчев, Битола и ОУ Мирче Ацев, с. Лисичани.
- **Состаноци со училишта за подготовка на активности подржани од мал грант.** Во текот на овој месец беа реализирани состаноци со претставници од училиштата и општината од неколку училишта, со цел соодветна подготовка за спроведување на предвидени активности како дел од малиот грант. Состаноците беа реализирани со ОУ Кирил и Методиј од Канатларци, Прилеп, ОУ Пере Тошев од Дупјачани, Долнени, ОУ Тодор Хаџи Тефов од Кавадарци и ОУ Наим Фрашери од Студеничани.

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

MACEDONIAN
CIVIC
EDUCATION
CENTER

Проект за меѓуетничка интеграција во образованието

Компонента 3 – Модел училишта

- **Семинар со претставници на Училишните одбори, Советот на родители, претставници на Општините и Управите на училиштата.** Одржани беа два еднодневни семинари, едниот со претставници од основните училишта и другиот со претставници од средните училишта. На семинарот беа презентирани и дискутирани повеќе прашања кои се во врска со меѓуетничката интеграција во училиштата како што се: збогатување на визуелниот материјал од интегриран карактер во училиштата; осипувањето на бројот на ученици; воведување на учење албански јазик како изборен предмет во основните училишта; промена на просторно-временската организација на наставата од настава во јазично хомогени смени во настава во јазично хетерогени смени; индикатори за квалитетот на работа на училиштата (низ призмата за меѓуетничка интеграција) и слично.
- **Обука за разрешување конфликти.** После првите две обуки во прво полугодие, се одржа третата, завршна обука за претставници на стручните служби од модел училиштата и други училишта од компонента 2. На обуката, учесниците во мали групи вежбаа процес на посредување/симулација преку нивни реални случаи.
- **Хуманитарен настан.** По повод 8-ми Март, во средното градежно училиште „Здравко Цветковски“ беше организиран хуманитарен настан со продажба на рачни изработки (честитки, накит и друго). На настанот, со своја продажна изложба учествуваа и три други основни училишта. Училишната заедница и секциите при ПМИО беа вклучени во изработка и изложување на ракотворбите.
- **Родителски акции.** На 13 март, во организација на советот на родители, а со помош на наставници и ученици беше организиран настан по повод Летник, доаѓањето на летото. Надоврзувајќи се на успехот од минатогодишната акција, организаторите повторно собраа голема група на родители кои заедно со ученици и наставници изложија традиционални јадења, како и традиционални рачни изработки – мартинки.
- **Учество на училиштата на општински натпревари – настани.** На натпреварот по ораторство организиран од општина Охрид по повод 155 годишнината од наградувањето на поемата „Сердарот“ од Григор Прличев модел училиштето „Братство Единство“ учествуваше со неколку претставници кои читаа извадоци од делото на Прличев на сите наставни јазици, промовирајќи ја интегрираноста на училиштето пред општината. Во конкуренција од повеќе ученици од сите основни училишта ловоровиот венец го доби Арифа Малоска, ученичка во модел училиштето.
- **Средби за поддршка.** Сите модел училишта беа посетени во неколку наврати при што се набљудуваа одредени активности. Во СУ „Здравко Цветковски“ се посетија заедничките активности на Фото секцијата како и на Еколошката секција. Во ОУ „Братство Единство“, Охрид беше посетен заеднички час на секцијата „Игри на Бетон“. Во партнер училиштата од Куманово беа посетени: заеднички час на секцијата „Англиски јазик низ светот“, како и заеднички час на работилниците за јазик за прво одделение. Во ОУ „Санде Штерјоски“ беше посетен заеднички час од мултикултурните работилници од четврта возраст, додека во средното економско училиште од Гостивар беше посетен час од мултикултурните работилници од шеста возраст.
- **Тековни активности.** Во сите модел училишта редовно се одржуваат долготрајните заеднички активности (секции и мултикултурни работилници, како и работилниците за јазик за учениците од прво одделение во основните училишта).

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

MACEDONIAN
CIVIC
EDUCATION
CENTER

Проект за меѓуетничка интеграција во образованието

Компонента 4 – Стимул за училиштата

- **Посета на 13-те училишта од Фаза 4.** Тимот на компонентата 4 од ПМИО ги посети новоизбраните училишта кои ќе бидат вклучени во работата на компонентата во текот на 2015 година, 10 избрани во Фаза 4 и три модел училишта. На воведниот состанок на училиштата им беа презентирани активностите кои Тимот за реновирање на училиштата (ТРУ) треба да ги имплементира во текот на 2015 година.
- **Формирање на тимови за реновирање на училишта (ТРУ).** Во сите 13 училишта одржани се и втори состаноци на кои се формирани тимови за реновирање на училиштата. Тимовите за реновирање на училиштата составени се од 6 до 8 члена, претставници на училиштето, училишниот одбор, советот на родители, општината и локалната заедница. Во ТРУ се застапени претставници на сите заедници од локалната заедница, така што ја отсликуваат средината во која функционира училиштето.
- **Учество на општините и училиштата во процесот на реновирање.** Тековно се одвива процесот на документирање на учеството на општините и училиштата во активностите за реновирање кое треба да го задоволи потребниот минимум од 10% учество.

Мониторинг и евалуација

- **Мониторинг активности.** Мониторирани се заеднички ученички активности, обуки и средби реализирани во рамките на компонента 2 и 3. Финализирана е чек листа и електронска апликација за внесување на податоци од мониторинг на активностите. Подготвена е електронска апликација за пишување извештај од мали грантови. Обработени се податоци за сите училишта изведени од истражувањето на почетната состојба и реализирано е истражување на актуелната состојба во повеќејазичните училишта во однос на организација на наставата во рамки на училиштето и во рамки на објектите кои се дел од училиштето.
- **Активности за евалуација.** Започнати се подготвителни активности за евалуација на активности во модел училиштата.

Проект за меѓуетничка интеграција во образованието

II. ПРЕТСТОЈНИ АКТИВНОСТИ ЗА СЛЕДНИОТ МЕСЕЦ

Компонента 1 – Информирање на јавноста и заедниците

- Состанок на стручната комисија за оценување на мултимедијалните продукти за средношколскиот конкурс и информирање на училиштата за резултатите.
- Свечени настани за сечење лента по повод завршување на реновирање во ОУ „Круме Волнароски“ од Прилеп, ОУ „Јонче Смугрески“ од Кривопаштани, СУ „Богданци“ од Богданци и ОУ „Братство Единство“ од Охрид.
- Промотивен настан на видеото за креативните работилници.
- Првата сесија од трите обуки за форум театар методологија со избрани наставници кои го водеа процесот на креативните работилници.
- Редовно ажурирање на информациите и објавување на новости и приказни за текот на активностите преку веб-страница на проектот www.pmio.mk.

Компонента 2 – Градење на капацитетите на училишното раководство и наставниците

- Продолжување со обуки за напредно ниво на училиштата со настава на повеќе јазици од Фаза 3.
- Продолжување на соработка со општина Кратово и организирање и учество на првиот состанок со директорите и координаторите на тимовите за училишна интеграција училиштата во сите 10 општини.
- Подготовка на модулот за информативните средби за Индикаторите за МИО во интегралната евалуација, со две групи кои ги вклучуваат сите инспектори на ДПИ.
- Организирање информативна средба за Индикаторите за МИО во интегралната евалуација со сите општински просветни инспектори во државата.
- Подготовка на модулот и одржување на форумите за прибирање финансиски средства.
- Одржување втор состанок помеѓу работните групи на ДИЦ и ПМИО за вградување на елементи од концептот за МИО во модулот за обука на директорите.

Компонента 3 – Модел училишта

- Реализирање на обука со претставници на училишните одбори, општините, раководството и родителите за подигање на свесноста за потребата од изучување на другите јазици.
- Спроведување на обука за конструктивно разрешување конфликти со претставници на стручните служби од сите модел училишта.
- Организирање на обука за СИТ-овите од сите модел училишта за планирање на активности во второто полугодие од учебната година.
- Спроведување на пет средби за поддршка (по едно во секое модел училиште).

Компонента 4 – Стимул за училиштата

- Обуки за тимови за реновирање на училишта (ТРУ). За училиштата од Фаза 4 ќе се организира едnodневна обука за подготвување планови и буџети за одржување на училиштата, одредување потреби за реновирање и подготовка на апликација и буџет за реновирање;
- Теренска посета на училиштата кои доставиле апликација за реновирање.
- Месечни состаноци за следење на работата за одржување на училиштата во 13 училишта од Фаза 3.
- Документирање на учеството на општините и училиштата во активностите за реновирање.

Мониторинг и евалуација

- Мониторинг на активностите реализирани по компоненти.
- Евалуација на ефектите од ПМИО активностите во модел училиштата.